

מדד אמון הציבור

אפריל 2023

ד"ר קרן לוי גנני – סניידר

מנהלת תוכן ותקשורת ועמיתת מחקר, המכון לחירות ואחריות

הצעה להפניה בשימוש ביבליוגרפי: לוי גנני - סניידר, קרן. 2023. "מדד אמון הציבור – אפריל 2023". המכון לחירות ואחריות, אוניברסיטת רייכמן.

תוכן עניינים

3	.....	תקציר
4	.....	מדד אמון הציבור ברשויות המדינה
6	.....	מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק
8	.....	מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה
10	.....	1. פילוחי מדד אמון ברשויות המדינה
10	.....	1.1 רמת אמון הציבור בממשלה
11	.....	1.2 רמת אמון הציבור בכנסת
12	.....	1.3 רמת אמון הציבור בבית המשפט העליון
13	.....	1.4 רמת אמון הציבור בנשיא המדינה
14	.....	2. פילוחי מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק
14	.....	2.1 רמת אמון הציבור במשטרה
15	.....	2.2 רמת אמון הציבור ביועץ/ת המשפטים לממשלה
16	.....	3. פילוחי מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה
16	.....	3.1 מידת שביעות רצון הציבור מהממשלה
18	.....	3.2 המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו
19	.....	3.3 מידת שביעות רצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר
20	.....	מתודולוגיה

תקציר

דוח אמון הציבור של המכון לחירות ואחריות: ערב יום העצמאות ה-75 של מדינת ישראל, הציבור הישראלי מביע חוסר אמון וחוסר שביעות רצון מתפקוד הממשלה. עליה נרשמה החודש ברמת האמון בבית המשפט העליון וביועצת המשפטית לממשלה

אמון פוליטי הינו גורם מכריע ביחסים בין האזרחים ובין מוסדות השלטון ומתייחס לאמונה שיש לאנשים בממשלתם. רמות נמוכות של אמון שכזה מרמזות על כך שאנשים צריכים למצוא דרכים אלטרנטיביות על מנת להגן על האינטרסים שלהם, שכן רמת האמון שלהם ביכולת הממשלה לעשות כך, נמוכה. חוסר אמון פוליטי, טוענים חוקרים רבים, פוגע באפקטיביות של משטרים דמוקרטיים ושוחק את הלגיטימיות שלהן ואף למצב בו האזרחים מאבדים אמון בשיטה הדמוקרטית עצמה.

בשל חשיבותו הרבה של האמון בפוליטיקה בכלל ובזו הישראלית בפרט, בוחן המכון לחירות ואחריות בכל חודש את אמון הציבור ברשויות השלטון. מאפשר בחינה של מגמות ושינויים באמון שהציבור נותן במוסדות השלטון, ברשויות אכיפת החוק ובמידת שביעות הרצון שלו מתפקודם.

מנתוני **מדד אמון הציבור ברשויות השלטון**, בחודש אפריל 2023, עולה כי בתום ארבעה חודשים מהקמת הממשלה והצגת עיקרי הרפורמה המשפטית, שמשמעותם שינוי משטרי בישראל, פחות משליש מהציבור הישראלי נותן אמון ברשויות המדינה. יתרה מזאת, ישנה אף ירידה ברמת האמון בממשלה (17%) ובכנסת (13%).

עוד עולה מנתוני המכון לחירות ואחריות כי **מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק** מצביע על עליה באמון ברשויות אכיפת החוק. בחודש אפריל 2023 לצד עליה ברמת האמון בבית המשפט העליון (48%) נרשמה גם עליה ברמת האמון שנותן הציבור ביועצת המשפטית לממשלה (42%), לצד יציבות ברמת אמון הציבור במשטרת ישראל (30%).

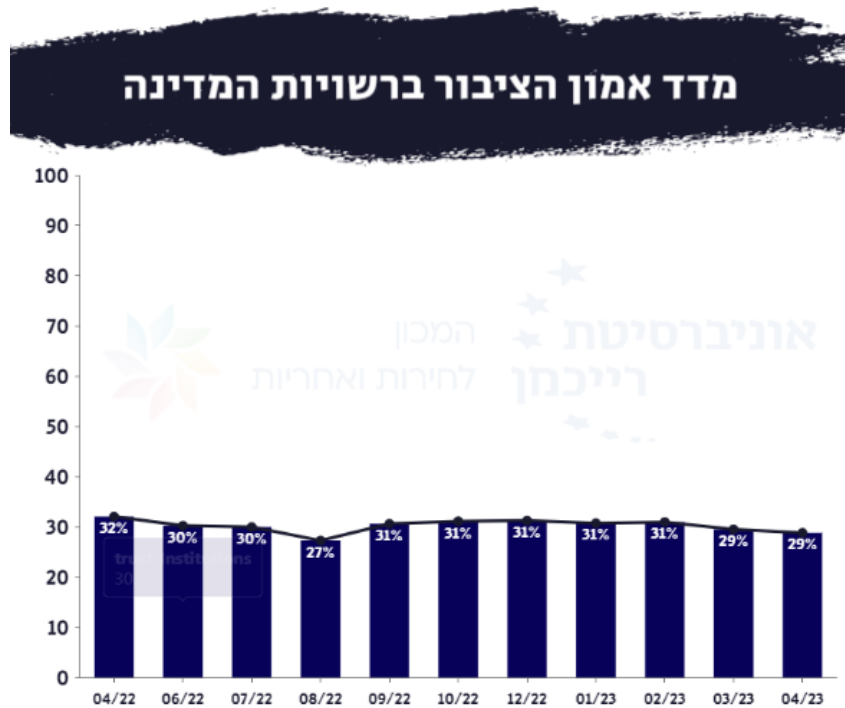
מנתוני מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה מתבהרת תמונה עגומה באשר לשביעות הרצון של הציבור הישראלית ממשלתו, בחודש בו מציינת המדינה 75 שנות עצמאות. רק 21% מכלל הציבור הישראלי שבע רצון מהממשלה ומתפקודה. מדובר בירידה של 6 נקודות אחוז ביחס לנתוני חודש קודם וירידה של 11 נקודות אחוז מאז חודש ינואר, מיד אחרי השבעת הממשלה (ירידה של למעלה מ-30% בארבעה חודשים). ממרכיבי המדד ניתן לראות כי ירידה זו מבטאת ירידה באמון הציבור בממשלה (17%), ירידה במידת שביעות הרצון של הציבור מהממשלה (21%), כמו גם במידה בה הציבור רואה את ממשלתו כקשובה לרצונותיו (20%) ושביעות הרצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר עימה מתמודדת ישראל (21%).

דוח חודשי זה מציג את מדדי האמון עצמם ופילוחים שונים בכל מרכיבי המדדים. לפירוט על המתודולוגיה של הדוחות, ראו בנספח "מתודולוגיה" בסוף המסמך.

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה מורכב מרמת האמון הממוצעת של הציבור הישראלי בממשלה, בכנסת, בנשיא המדינה, ובבית המשפט העליון. כפי שניתן לראות בגרף 1, המציג את רמת האמון הממוצעת של הציבור הישראלי במוסדות המדינה מאז חודש אפריל 2022, רמת האמון נמוכה מאוד באופן עקבי למדי. רמת האמון בחודש אפריל 2023 עמדה על 29%, כלומר בממוצע, מעט פחות משליש מהציבור הישראלי נותן אמון ברשויות המדינה. הנקודה הנמוכה ביותר היתה באוגוסט 2022, זהו החודש בו נפלה ממשלת בנט-לפיד, והוכרזו בחירות.

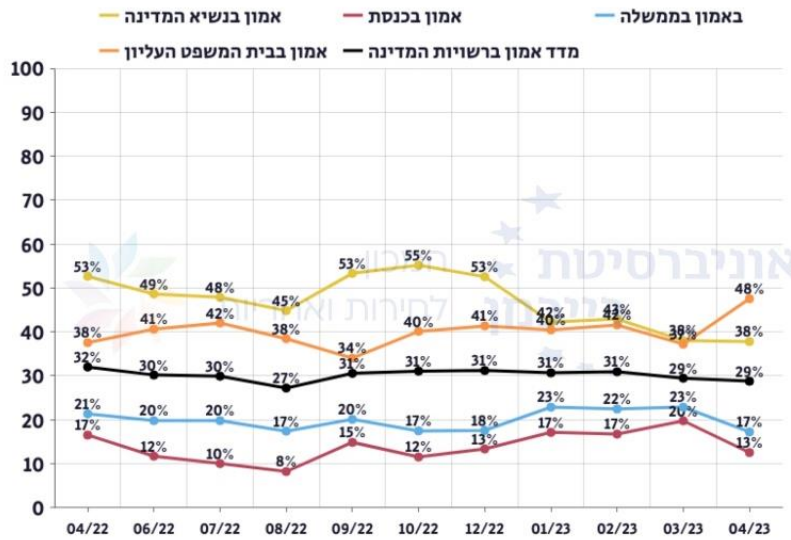

גרף 1: מדד אמון הציבור ברשויות המדינה כולל את מידת אמון הציבור הממוצעת בממשלה, בכנסת, בנשיא המדינה, ואמון בבית המשפט העליון

גרף 2 מסכם את השינוי לאורך זמן של כל אחד מארבעת מרכיבי המדד. כפי שניתן לראות, שיעור האמון הממוצע הנמוך, בא לידי ביטוי בחוסר אמון בממשלה (17%) ובכנסת (13%) לצד יציבות באמון בנשיא (38%) ועליה ברמת האמון בבית המשפט העליון (48%) בחודש האחרון, הגבוהה ביותר מאז תחילת המדידה. פילוחי מרכיבי המדד מפורטים בעמודים 10-13.

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה

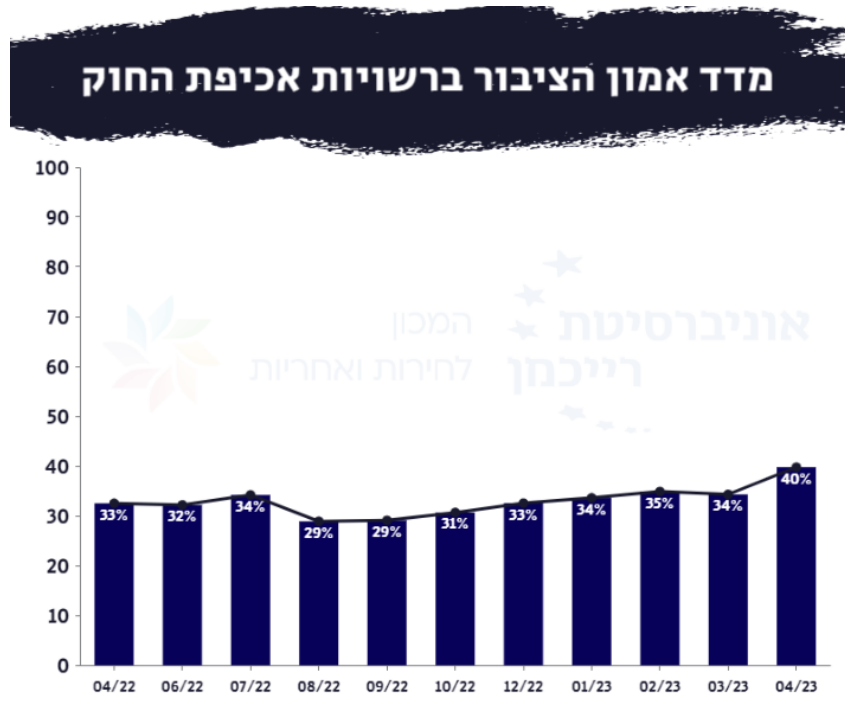

גרף 2: הגרף כולל את רמות האמון בכל אחד ממרכיבי מדד האמון ברשויות המדינה ואת קו המדד הממוצע (בשחור)

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק מורכב מרמת האמון הממוצעת של הציבור הישראלי במשטרה, בבית המשפט העליון, ובמוסד היועץ/ת המשפטי/ית לממשלה (גרף 3).
רמת האמון הממוצעת של הציבור הישראלי ברשויות אכיפת החוק עמדה בחודש אפריל 2023 על 40% - מדובר בעליה של 6 נקודות אחוז מחודש קודם (עליה של 15%).

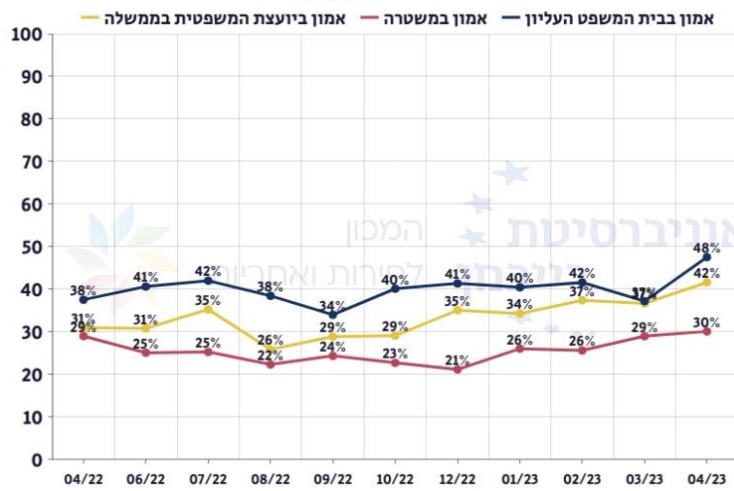

גרף 3: מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק כולל את מידת אמון הציבור הממוצעת במשטרה, בבית המשפט העליון, ובמוסד היועץ/ת המשפטי/ית לממשלה.

כפי שניתן לראות בגרף 4, עליה זו נובעת מעלייה משמעותית באמון בכל שלושת המוסדות המרכיבים את המדד - האמון הציבורי בבית המשפט העליון (48%), ביועצת המשפטית לממשלה (42%) והאמון שנותן הציבור במשטרת ישראל (30%). פילוחי מרכיבי המדד מפורטים בעמודים 14-15.

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

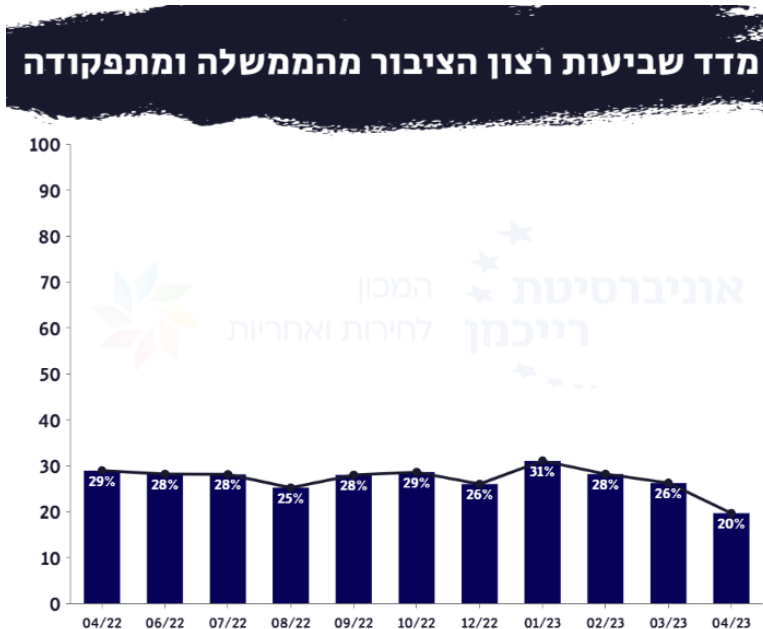
גרף 4: הגרף כולל את רמות האמון בכל אחד ממרכיבי מדד האמון הציבורי ברשויות אכיפת החוק ואת קו המדד הממוצע (בשחור).

מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה

מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה הנו שקלול של רמת האמון שרוחש הציבור לממשלה, שביעות רצון הציבור מהממשלה, אמון הציבור ביכולת הממשלה לטפל בנושא החשוב ביותר לציבור (לכל אדם על פי הנושא שחשוב לו) וההערכה עד כמה הממשלה קשובה לציבור.

שביעות הרצון הממוצעת של הציבור הישראלי מהממשלה ומתפקודה נמוכה מאוד ועומדת בחודש אפריל 2023 על 20%, כלומר בממוצע, רק חמישית מהציבור הישראלי שבע רצון מהממשלה ומתפקודה. ביחס לנתוני חודש מרץ, מדובר בירידה של 6 נקודות אחוז (ירידה של 23% בשביעות הרצון של הציבור מהממשלה ומתפקודה).

גרף 5. מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה הנו שקלול של רמת האמון שרוחש הציבור לממשלה, שביעות רצון הציבור מהממשלה, אמון הציבור ביכולת הממשלה לטפל בנושא החשוב ביותר לציבור (לכל אדם על פי הנושא שחשוב לו) וההערכה עד כמה הממשלה קשובה לציבור.

כפי שניתן לראות בגרף 5, מדובר ברמת שביעות הרצון הנמוכה ביותר מאז תחילת המדידה בחודש אפריל בשנה שעברה. עד כה, הנקודה הנמוכה ביותר היתה באוגוסט 2022, חודש בו נפלה הממשלה ה-36. נקודת שפל דומה נרשמה בחודש דצמבר 2022. הנתון לגבי חודש דצמבר מתייחס לממשלה ה-36, לפני השבעת הממשלה ה-37 (ב-29 בדצמבר 2022).

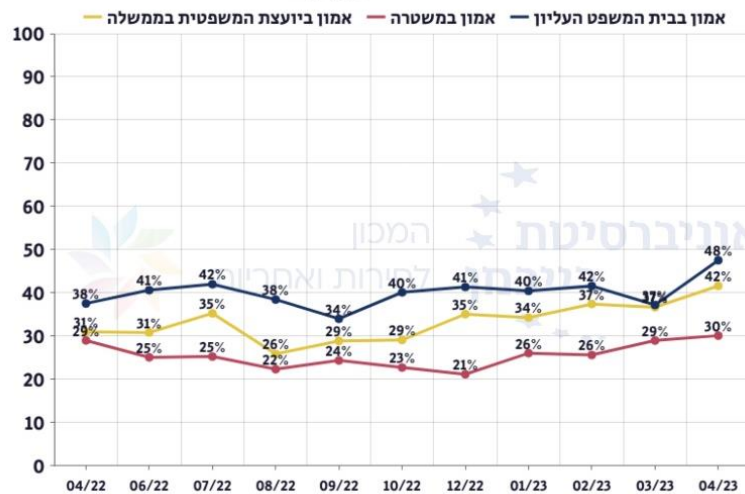

כפי שניתן לראות בגרף 6, ירידה זו, במדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה, באה לידי ביטוי מירידה בכל אחת מארבעת ממרכיבי המדד – ירידה ברמת האמון בממשלה (17%), ירידה בשביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה (21%), ירידה בהערכת הציבור לגבי המידה בה הממשלה קשובה לציבור (20%) וכן ירידה באמון הציבור ביכולת הממשלה לטפל בנושא החשוב ביותר לציבור (21%). פילוחי מרכיבי

המדד מפורטים בעמודים 16-19

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

גרף 6: הגרף כולל את רמות האמון בכל אחד ממרכיבי מדד שביעות הרצון מהממשלה ומתפקודה ואת קו המדד הממוצע (בשחור)

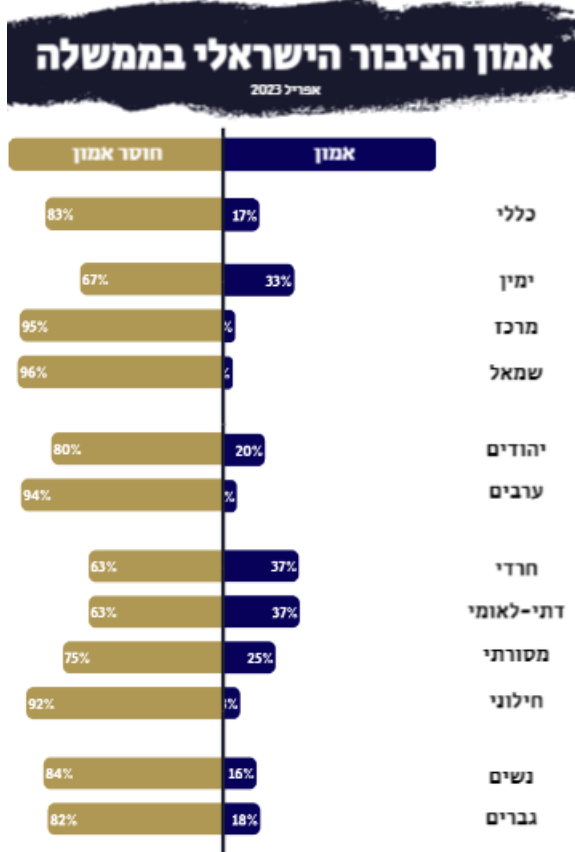

1. פילוחי מדד אמון ברשויות המדינה

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה כולל את המדדים הבאים: מידת אמון הציבור הממוצעת בממשלה (1.1), בכנסת (1.2), בנשיא המדינה (1.3), ואמון בבית המשפט העליון (1.4). מידת האמון ברשויות המדינה השונות יוצגו כעת בחתך קבוצות פוליטיות וסוציו-דמוגרפיות מרכזיות בישראל.

1.1. רמת אמון הציבור בממשלה

רמת האמון של הציבור הישראלי בממשלה נמוכה מאד ועמדה בחודש אפריל 2023 על 17%. פחות מרבע מהציבור הישראלי נותן אמון בממשלה. מדובר בירידה של 6 נקודות אחוז ברמת האמון שנותן הציבור בממשלה (23%) בהשוואה לחודש מרץ 2023. לצורך השוואה, גם בנתוני ה-OECD, בשאלה דומה, ישראל מתחת למוצע העומד על 47%. רמת האמון גבוהה במיוחד בציילה (84%) נורבגיה (77%) ופינלנד (71%). רמת האמון מעל הממוצע נמדדו במדינות כגון אוסטרליה, קנדה, דנמרק, שוויץ והולנד (נתוני ה-OECD, 2018-2022).

פילוח רמות האמון בממשלה לפי גושים אידיאולוגיים

(הגדרה עצמית אידיאולוגית על ציר ימין-שמאל) עולים הבדלים גדולים ביותר בין תומכי הימין ובין תומכי המרכז והשמאל. הגם שמדובר ברמת אמון נמוכה, רמת האמון הגבוהה ביותר נרשמה בקרב תומכי הימין והיא עמדה בחודש אפריל על 33% (ירידה של 6 נקודות אחוז ביחס לחודש קודם) זאת לעומת רמות אמון של 5% בלבד בקרב תומכי המרכז ו-4% בקרב תומכי השמאל. יתרה מכך, ניתן לראות בנתוני חודש אפריל, ירידה קטנה ברמות האמון בקרב תומכי המרכז והשמאל, לעומת חודש מרץ.

הבדלים ברמות האמון נמצאו גם בין **יהודים לערבים**: 20% מהיהודים הביעו אמון בממשלה לעומת 6% מהערבים. מדובר בירידה ברמת האמון שנותנים לממשלה יהודים (מ-26% בחודש מרץ) וערבים (מ-10% בחודש מרץ).

בפילוח לפי **מידת דתיות בקרב המשיבים היהודים בלבד**, ניתן לראות הבדלים ברמות האמון בממשלה בעיקר בין החילונים ושאר הקבוצות. כאמור, רמת האמון הנמוכה ביותר בממשלה נמדדה בקרב חילונים (8% כשהמסורתיים מביעים יותר אמון מחילונים (25%) אך עדין פחות מרמות

האמון בממשלה שנרשמו בקרב דתיים לאומיים וחרדים (37%). הנתונים מחודש אפריל מצביעים גם על ירידה ברמות האמון בממשלה בקרב כל אחד מהמגזרים בהשוואה לחודש הקודם בו, כשירידה חדה באמון נרשמה בקרב הציבור המסורתי (מ-32% ל-25%), בקרב הציבור החרדי (מ-46% ל-37%) ובקרב הציבור הדתי לאומי (מ-47% ל-37%).

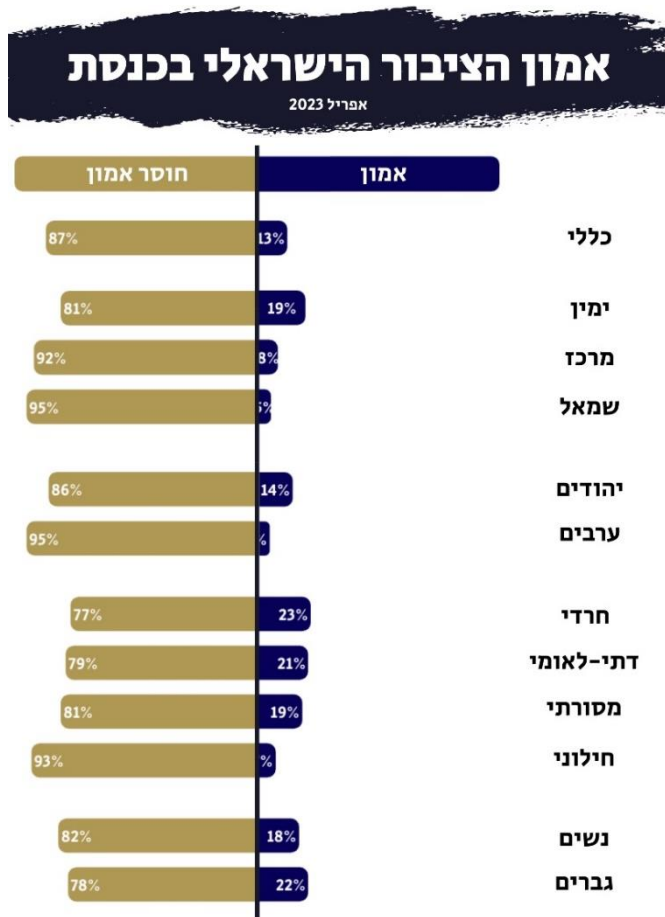
הבדלים קטנים בלבד ברמות האמון בממשלה נרשמו גם בין **נשים (16%) וגברים (18%)** – שיעור הגברים המביעים אמון בממשלה גבוה משיעור הנשים כמו גם ירידה באמון שתי הקבוצות ביחס לחודש קודם.

1.2 רמת אמון הציבור בכנסת

רמת האמון של הציבור הישראלי בכנסת ישראל היא הנמוכה מבין רמות האמון ברשויות השלטון. בחודש אפריל 2023, נרשמה ירידה של 7 נקודות אחוז (35%) ברמת האמון בכנסת, שעמדה על 13%. בחודשים האחרונים נרשמה עליה קלה ברמת האמון במוסד זה, אך כאמור, החודש נרשמה ירידה ברמת האמון שנותן הציבור הישראלי בכנסת. נקודת השפל ברמת האמון במוסד זה נרשמה באוגוסט 2022 ועמדה על 8%.

בדומה לרמות האמון בממשלה, **פילוח אידיאולוגי** (הגדרה עצמית אידיאולוגית על ציר ימין-שמאל) של רמת האמון בכנסת מעלה הבדלים גדולים בין תומכי הימין ובין תומכי המרכז והשמאל. רמת האמון הגבוהה ביותר נרשמה בקרב תומכי הימין והיא עמדה בחודש אפריל על 19% זאת לעומת רמות אמון של 8% בלבד בקרב תומכי המרכז ו-5% בקרב תומכי השמאל. מדובר בירידה חדה של 11 נקודות אחוז (36%) ברמת האמון של תומכי הימין מחודש קודם.

הבדלים ברמות האמון בכנסת נמצאו גם **בין יהודים לערבים**. 14% מהיהודים הביעו אמון בכנסת לעומת 5% מהערבים. בהשוואה לרמות האמון בכנסת בחודש מרץ מדובר בירידה של למעלה מ-50% בקרב הציבור הערבי וירידה של 30% בקרב הציבור היהודי (ירידה של כ-7 נקודות אחוז באמון בקרב שני המגזרים - ערבים מ-11% ל-5% ויהודים מ-22% ל-14%).

בפילוח לפי **מידת דתיות בקרב משיבים יהודים בלבד** ניתן לראות כי רמות האמון הנמוכה ביותר

בכנסת נמדדה בקרב חילונים (7%), לעומת רמות גבוהות יותר של אמון בכנסת שנרשמו בקרב מסורתיים (19%) דתיים לאומיים (21%) וחרדים (23%). בהשוואה לחודש מרץ, נרשמה ירידה בכל הקבוצות – כשהירידה החדה ביותר הינה בקרב המגזר הדתי לאומי והמגזר החרדי: רמת האמון בכנסת בקרב החרדים ירדה מ-38% אמון בכנסת בחודש למרץ ל-23% בלבד בחודש אפריל (ירידה של כמעט 40% באמון בכנסת בקרב ציבור זה) ובקרב הציבור הדתי לאומי מ-39% ל-21% (ירידה של ירידה של 18 נקודות אחוז, ירידה של 46%).

לא נמצאו הבדלים ברמות האמון בכנסת **בין נשים (12%) וגברים (13%)**.

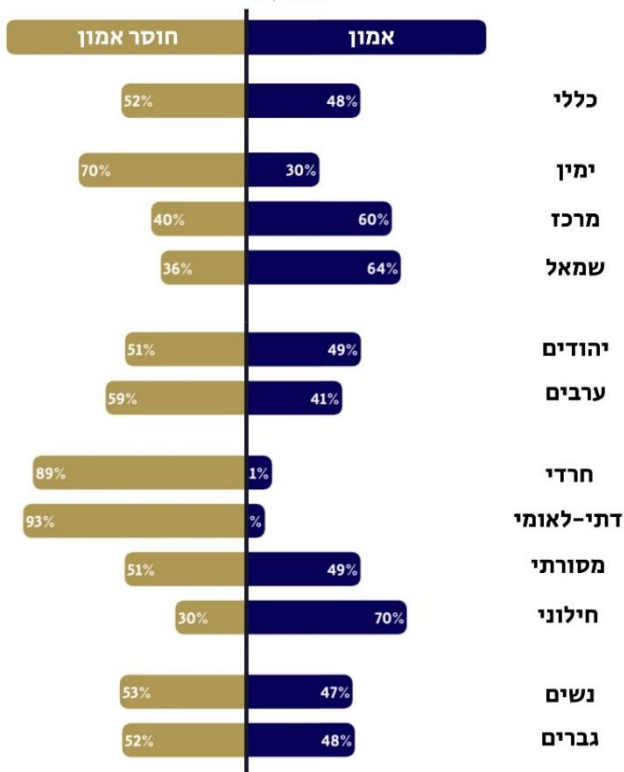

1.3 רמת אמון הציבור בבית המשפט העליון

רמת האמון של הציבור הישראלי בבית המשפט העליון היא מבין הגבוהות ברמות האמון ברשויות המדינה במדדי המכון לחירות ואחריות. בחודש אפריל 2023, כ- 48% מהציבור הישראלי נתן אמון בבית המשפט העליון. **מדובר בעליה של 11 נקודות אחוז (23%)** ברמות האמון מחודש מרץ. זאת, לאחר ירידה ברמת האמון שנתן הציבור הישראלי בבית המשפט העליון שנרשמה בחודשים פברואר - מרץ (מ-42% ל-37%).

אמון הציבור הישראלי בבית המשפט העליון

אפריל 2023

את המתרחש בחברה הישראלית בכל הקשור לשינויים החוקתיים המוצעים ע"י הממשלה ניתן לראות בבירור בפילוח לפי **גושים אידיאולוגיים** (הגדרה עצמית אידיאולוגית על ציר ימין-שמאל). ניתן לזהות מציג הבדלים גדולים ביותר ברמות האמון בבית המשפט העליון, אך הפוכים ממה שראינו בהקשרים של הממשלה והכנסת. רמת האמון הגבוהה ביותר נרשמה בבית המשפט העליון נרשמה בקרב תומכי השמאל (64%) ובקרב תומכי המרכז (60%). זאת לעומת רמות אמון נמוכות ביותר שלהן זכה בית המשפט העליון בקרב תומכי הימין (30%). נציין כי העלייה ברמון האמון במוסד זה נרשמה בקרב תומכי הימין (מ-19% בחודש מרץ ל-30% בחודש אפריל).

פילוח לפי לאום של רמת התמיכה בבית המשפט העליון מגלה היפוך מגמה: יהודים נותנים יותר אמון במוסד זה (49%) מאשר ערבים (41%). מגמה דומה נרשמה בחודשים יוני-יולי 2022, ומאז לא חזרה על עצמה. זאת ועוד, בחודשים האחרונים אנחנו רואים ירידה

עקבית ברמות האמון בבית המשפט העליון בקרב הציבור הערבי (רמת האמון הגבוהה ביותר שנרשמה במהלך השנה האחרונה עמדה על 57% אמון בבית המשפט העליון בחודש דצמבר 2023 והיא עומדת בחודש אפריל על 41% בלבד). לעומת זאת, החודש נרשמה רמת האמון הגבוהה ביותר מאז תחילת המדידה, בבית המשפט העליון בקרב הציבור היהודי (עליה משמעותית נרשמה מחודש מרץ בו נמדדו 35% אמון במוסד זה בקרב הציבור היהודי לעומת 49% בחודש אפריל).

בפילוח לפי **מידת דתיות בקרב משיבים יהודים בלבד** נרשמה עליה ברמות האמון בבית המשפט העליון בקרב הציבור החילוני (מ-56% ל-70%), המסורתי (מ-26% ל-49%), והחרדי (מ-5% ל-11%). לעומת זאת, רמת האמון הנמוכה ביותר בבית המשפט העליון נרשמה בקרב הציבור הדתי-לאומי ועמדה על 7% בחודש אפריל. מדובר בירידה של 11 נקודות אחוז לעומת חודש קודם (ירידה של 61%).

לא נמצאו הבדלים ברמות האמון בבית המשפט העליון **בין נשים (48%) וגברים (47%)**.

1.4 רמת אמון הציבור בנשיא המדינה

רמת האמון של הציבור הישראלי בנשיא המדינה היא מהגבוהות מבין רשויות המדינה במדדי המכון לחירות ואחריות. עם זאת, בחודשים האחרונים ניכרת ירידה באמון בנשיא המדינה. בחודש אפריל 2023 רמת האמון בנשיא עמדה על 38%, כמו בחודש מרץ – מדובר ברמת האמון הנמוכה ביותר מאז תחילת המדידה בחודש אפריל 2022. בששת החודשים האחרונים מדובר בירידה של כ-17 נקודות אחוז (שינוי של למעלה מ-30%) ברמת האמון בנשיא.

בפילוח לפי **גושים אידיאולוגיים** (הגדרה עצמית אידיאולוגית על ציר ימין-שמאל) רמת האמון הגבוהה ביותר בנשיא המדינה נמדדה בקרב תומכי המרכז (49%), שיעור נמוך מזה שנמדד בקרב ציבור זה בחודש קודם (55%). בקרב תומכי הימין לא נרשם שינוי ברמת האמון בנשיא המדינה בהשוואה לחודש קודם והיא עמדה על 28% בחודש אפריל. בקרב תומכי השמאל, 43% נתנו אמון בנשיא המדינה, שיעור דומה לזה שנרשם בחודשים האחרונים.

בדומה לתוצאות החודשים האחרונים, גם החודש נרשמו הבדלים גדולים רמות האמון בנשיא המדינה בין **יהודים וערבים**. לעומת 40% תמיכה שקיבל הנשיא בקרב משיבים יהודים, רק 27% מהמשיבים הערבים ציינו כי הם נותנים בו אמון.

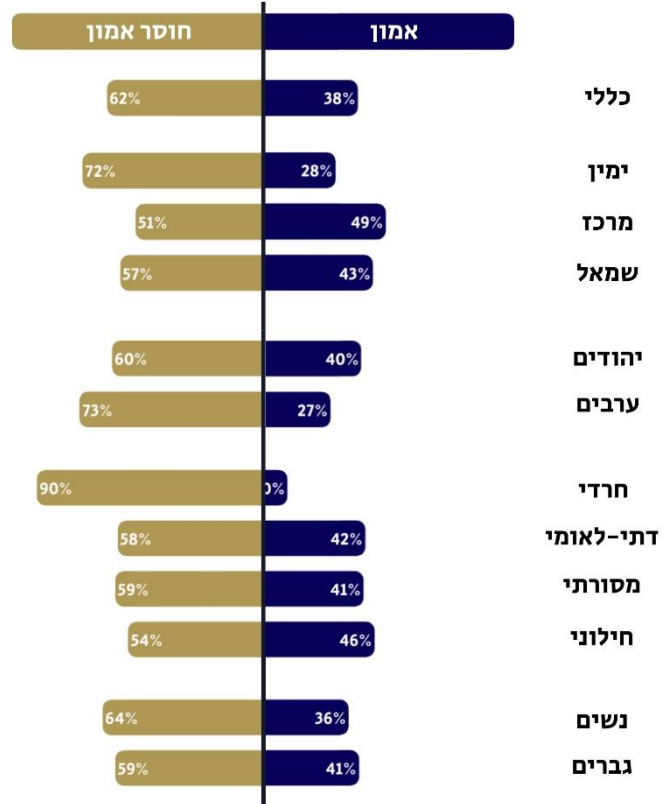
בפילוח עפ"י **רמת דתיות בציבור** היהודי נמצא כי רמת האמון הגבוהה ביותר בנשיא המדינה נרשמה בקרב הציבור החילוני עם 46% אמון. עם זאת, מדובר בירידה של 6 נקודות אחוז רמת

האמון בנשיא המדינה בקרב קבוצה זו לעומת חודש מרץ. יציבות ברמת האמון בנשיא נשמרה, פחות או יותר, בקרב הציבור המסורתי והחרדי. בקרב הציבור הדתי לאומי נרשמה עליה של 10 נקודות אחוז ברמת האמון בנשיא מ-32% בחודש למרץ ל-42% בחודש אפריל.

הבדלים ברמות האמון בנשיא המדינה נרשמו **בפילוח מגדרי** – יותר **גברים** (41%) **מנשים** (35%) הביעו אמון בבית המשפט העליון.

אמון הציבור הישראלי בנשיא המדינה

אפריל 2023

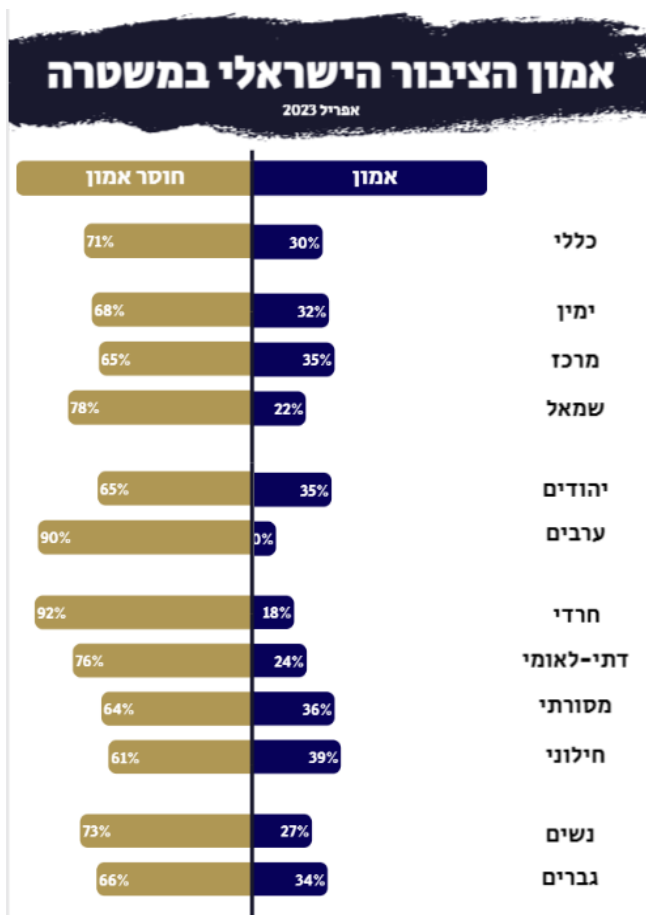

2. פילוחי מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק¹

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק כולל את המדדים הבאים מידת אמון הציבור במשטרה (2.1), בבית המשפט העליון (1.3) וביועצת המשפטית לממשלה (2.2). מידת האמון ברשויות אכיפת החוק יוצגו כעת בחתך קבוצות פוליטיות וסוציו-דמוגרפיות מרכזיות בישראל.

2.1. רמת אמון הציבור במשטרה

משימתה של משטרת ישראל מורכבת ומאתגרת בימי שיגרה, ועל אחת כמה וכמה בימים אלו. הפיגועים הרבים והמצב הבטחוני הרגיש בחודש אפריל הצריכו כמובן את התערבות המשטרה לצד הפגנות נגד ובעד השינויים המשפטיים. הצלחה בפעילות מורכבת זו מצריכה את אמון הציבור במוסד האמון על אכיפת החוק במדינה. נכון לחודש אפריל 2023, 30% מהציבור הישראלי נותן אמון במשטרת ישראל. מדובר בעליה מתונה בחודשים האחרונים.

פילוח של רמות האמון במשטרת ישראל לפי **גושים אידיאולוגיים** (הגדרה עצמית אידיאולוגית על ציר ימין-שמאל) מצביע על עליה מתונה ברמת האמון במשטרה בחודש אפריל ביחס לחודשים קודמים בקרב תומכי הימין. רמת האמון במשטרת ישראל בקרב תומכי הימין עמדה החודש על 32% (לעומת 27% בחודש קודם). ירידה קלה נרשמה ברמת האמון במשטרה בקרב תומכי השמאל (מ-25% ל-22%) ותומכי המרכז (מ-37% ל-35%).

ניתן לזהות את המורכבות סביב משטרת ישראל **בפילוח לפי לאום** בין יהודים וערבים בחודש אפריל 2023 רק 10% מהמשיבים הערבים נתן אמון במשטרת ישראל. מדובר ברמת האמון הנמוכה ביותר בקרב מגזר זה מאז תחילת המדידה באפריל 2022. בחודש שעבר, נרשמה עליה ברמת האמון בקרב ערבים בישראל (מ-13% ל-20%), ולראשונה מאז תחילת המדידה הגיעה רמת האמון של ערבים בישראל ל-20%. החודש, מדובר בירידה חדה של 10 נקודות אחוז ביחס לחודש מרץ השנה. לעומת זאת, ברמת האמון במשטרת ישראל בקרב הציבור היהודי נרשמה עליה והיא עמדה החודש על 35% (לעומת 31% בחודש מרץ).

בפילוח לפי **מידת דתיות בקרב משיבים יהודים בלבד** רמת האמון הגבוהה ביותר כלפי משטרת ישראל נרשמה בקרב הציבור החילוני עם 39% המביעים בה אמון (המשך מגמת עליה ברמת האמון במשטרה בקרב מגזר זה בחודש ינואר 2023) ואחריה רמת אמון של 36% בקרב הציבור המסורתי. רמת האמון הנמוכה ביותר נרשמה בקרב חרדים ועמדה

¹ מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק כולל את מידת אמון הציבור במשטרה (2.1), בבית המשפט העליון (1.3) וביועצת המשפטית לממשלה (2.2).

בחודש אפריל 2023 על 18%. גם בקרב מגזר זה מדובר בעליה ביחס לחודשים האחרונים). בניגוד לתוצאות חודש מרץ, בהן נרשמה עלייה משמעותית באמון במשטרת ישראל בקרב הציבור הדתי לאומי (מ-24% ל-35%), החודש נרשמה שוב, ירידה באמון והיא עמדה על 24%.

מעניין לבחון את נתוני האמון במשטרת ישראל בפילוח מגדרי. החודש, נמצאו הבדלים גדולים ברמות האמון במשטרת ישראל בין נשים (27%) וגברים (34%). מדובר בהבדל הגדול ביותר בפילוח זה בהשוואה לשאר מרכבי המדדים.

2.2 רמת אמון הציבור ביועץ/ת המשפטית לממשלה

רמת האמון של הציבור הישראלי ביועצת המשפטית לממשלה נמוכה מרמת האמון בבית המשפט העליון וגבוהה מרמת האמון במשטרה. בחודש אפריל 2023, רמת האמון ביועצת המשפטית לממשלה עמדה על 42%, שהיא רמת האמון הגבוהה ביותר מאז תחילת המדידה בחודש אפריל 2022. בהשוואה לחודש מרץ, מדובר בעלייה של 5 נקודות אחוז (12%).

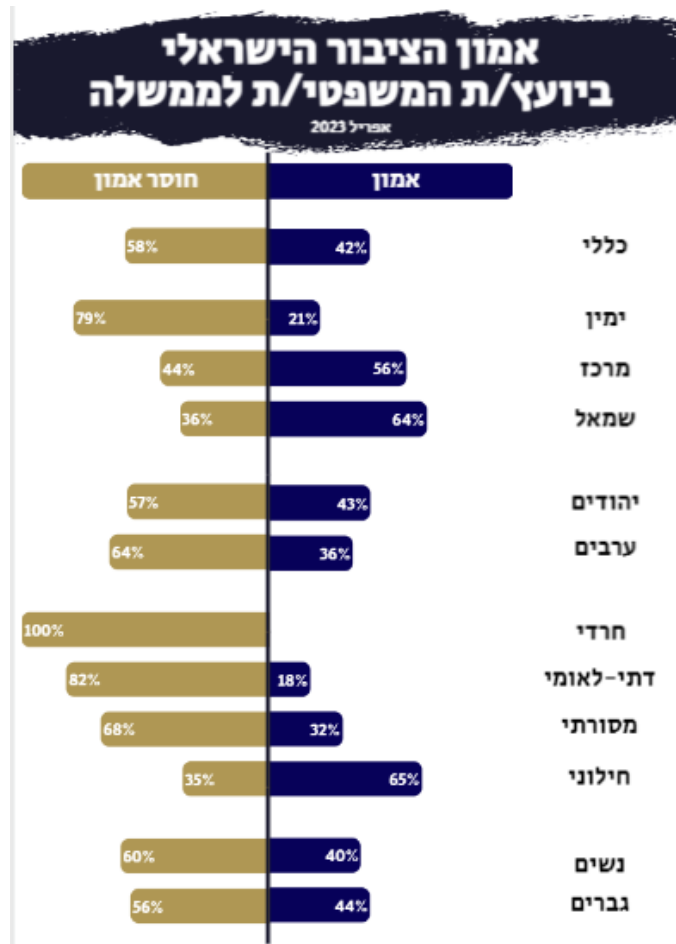
פילוח של רמות האמון ביועצת המשפטית לממשלה לפי גושים אידיאולוגיים (הגדרה עצמית אידיאולוגית על ציר ימין-שמאל) מצביע על עליה ברמת האמון ביועצת המשפטית לממשלה נרשמה בקרב תומכי השמאל (מ-60% ל-64%). עליה קטנה יותר נרשמה גם בקרב תומכי הימין (מ-17% ל-21%). יצויין, כי נרשמה ירידה ברמת האמון ביועצת המשפטית לממשלה בקרב תומכי המרכז (מ-59% ל-56%).

פילוח לפי לאום של רמת התמיכה ביועצת המשפטית לממשלה מצביע על פערים בין יהודים וערבים. רמת האמון של הציבור היהודי עומדת בחודש אפריל על 43% (עליה של 6 נקודות אחוז ביחס לחודשים ינואר-מרץ). רמת האמון של הערבים ביועמ"שית נשארה יציבה ועמדה החודש על 36%.

בפילוח עפ"י רמת זתיות בחברה היהודית בחודש אפריל, ניתן לראות עליה ברמות האמון ביועמ"שית ביחס לחודש קודם – 65% מהציבור

החילוני הביע אמון (לעומת 58%), ו-32% מהציבור המסורתי הביע אף הוא אמון (לעומת 28%). בציבור הדתי-לאומי נשמרה היציבות ברמת האמון במוסד זה ועמדה החודש על 18%. הציבור החרדי הביע אי אמון ביועמ"שית.

כמו כן, נרשמו הבדלים בפילוח מגדרי – נשים (40%) הביעו פחות אמון ביועמ"שית מאשר גברים (44%).

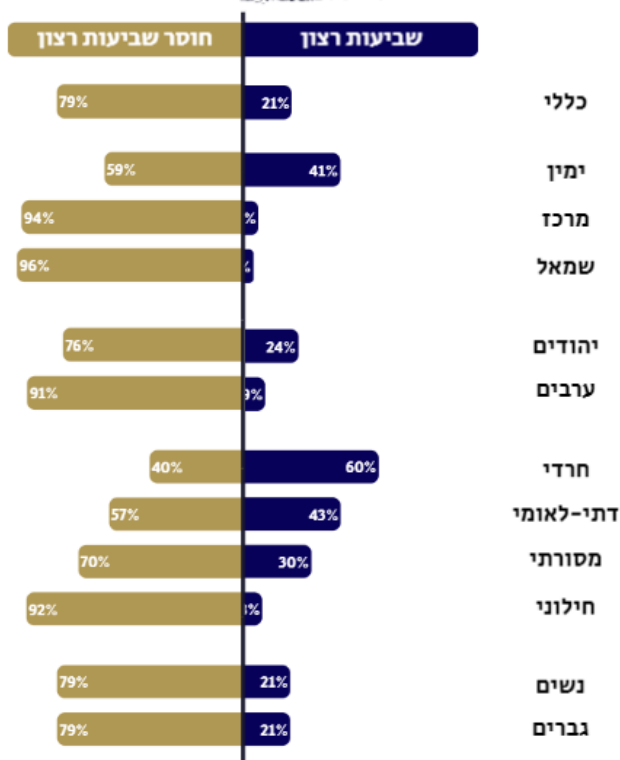
3. פילוחי מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה²

מדד שביעות הרצון מהממשלה ומתפקודה כולל את מידת אמון הציבור בממשלה (1.1), שביעות רצון הציבור מהממשלה (3.1), המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו (3.2) ומידת שביעות רצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר (3.3). מדד שביעות רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה יוצג כעת בחתך קבוצות פוליטיות וסוציו-דמוגרפיות מרכזיות בישראל.

3.1 מידת שביעות רצון הציבור מהממשלה

רמת שביעות הרצון של הציבור הישראלי מהממשלה נמוכה מאוד. בחודש אפריל 2023 רמת שביעות הרצון מהממשלה הייתה 21%, כלומר בממוצע, פחות משליש מהציבור הישראלי שבע רצון מהממשלה ומתפקודה. מדובר במידת שביעות הרצון הנמוכה ביותר מאז תחילת המדידה בחודש אפריל 2022 ובירידה של 8 נקודות אחוז בהשוואה לחודש מרץ 2023. מידת שביעות הרצון הגבוהה ביותר היתה בחודש ינואר 2023, מיד לאחר השבעת הממשלה החדשה. אולם, מזה שלושה חודשים ברציפות מידת שביעות רצון הציבור מהממשלה החדשה יורדת.

מידת שביעות רצון הציבור מהממשלה אפריל 2023

בפילוח רמת שביעות הרצון של הציבור הישראלי מהממשלה עפ"י גושים אידיאולוגיים השונים, עולה תמונה המשקפת את שעובר על החברה הישראלית בתקופה האחרונה – ירידה ברמות שביעות הרצון בקרב כל הגושים הפוליטיים. ירידה של 8 נקודות אחוז נרשמה ברמת שביעות הרצון מהממשלה בקרב תומכי הימין (מ-49% בחודש מרץ ל-41% בחודש אפריל). מדובר בירידה עקבית ברמות שביעות הרצון בקרב ציבור זה בחודשים האחרונים (בחודש ינואר 2023, עם השבעתה של ממשלת הימין הנוכחית, שביעות הרצון מהממשלה עמדה על 62%, קרי ירידה של 21 נקודות אחוז (30% ירידה) – נכון לחודש אפריל, רוב הציבור תומך הימין אינו שבע רצון מהממשלה הנוכחית. ירידה ברמות שביעות הרצון מהממשלה נרשמו גם בקרב תומכי המרכז (מ-10% בחודש מרץ ל-6% בחודש אפריל). רמת שביעות הרצון הנמוכה בקרב תומכי השמאל שומרת על יציבות ועומדת על 4% בחודש אפריל 2023.

הבדלים ברמת שביעות רצון מהממשלה ניתן למצוא גם בפילוח בין יהודים וערבים. לעומת 24% מהציבור היהודי שציינו כי הם שבעי רצון מהממשלה הנוכחית, רק 9% מהמשיבים הערבים הביעו שביעות רצון. מדובר בירידה חדה

² מדד שביעות הרצון מהממשלה ומתפקודה כולל את מידת אמון הציבור בממשלה (1.1), שביעות רצון הציבור מהממשלה (3.1), המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו (3.2) ומידת שביעות רצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר (3.3).

ברמת שביעות הרצון בקרב הציבור היהודי מ-34% בחודש מרץ ל-24% בחודש אפריל. אי שביעות הרצון בקרב הציבור הערבי שמרה על יציבות.

פילוח עפ"י רמת דתיות בציבור היהודי בלבד מתאר גם הוא ירידה חדה בשביעות הרצון מן הממשלה גם בקרב ציבורים שעד כה הביעו שביעות רצון גבוהה יותר. 43% בלבד מהציבור הדתי לאומי הביעו שביעות רצון מהממשלה. מדובר בירידה חדה של 17 נקודות אחוז ברמות האמון בקבוצה זו ביחס לחודש קודם. כמו כן, נרשמה ירידה ברמות שביעות הרצון מהממשלה בציבור החרדי - 60% מביעים שביעות רצון מהממשלה בחודש אפריל (ירידה של 13 נקודות אחוז לעומת נתוני מרץ 2023). ירידה מתונה יותר נרשמה ברמת שביעות הרצון מהממשלה בקרב הציבור המסורתי (מ-34% ל-30%) ובציבור החילוני - מ-13% שביעות רצון בחודש מרץ ל-8% שצינו שביעות רצון מההממשלה הנוכחית.

לא נמצאו הבדלים **בפילוח מגדרי ברמות שביעות הרצון הממשלה – נשים וגברים** (21%) שהביעו פחות שביעות רצון מהממשלה.

3.2 המידה בה הציבור רואה את הממשלה כקשובה לרצונותיו

המידה בה הציבור מעריך כי הממשלה קשובה לרצונותיו נמוכה מאוד. פחות משליש מהציבור סבור שהממשלה קשובה לו. בחודש אפריל 2023, פחות מחמישית מהציבור הישראלי (20%) ראה את הממשלה כקשובה לרצונותיו. בהשוואה לחודש קודם, מדובר בירידה של 6 נקודות אחוז. בחודש ינואר 2023, עם תחילת כהונתה של הממשלה ה-37, נרשמה עליה משמעותית בהערכת הציבור כי הממשלה קשובה לרצונותיו. שלושה חודשיים אחרי, בחודש אפריל 2023, הערכת הציבור לממשלה החדשה ירדה שוב לערכים נמוכים מאלו שנרשמו בסוף כהונת הממשלה הקודמת.

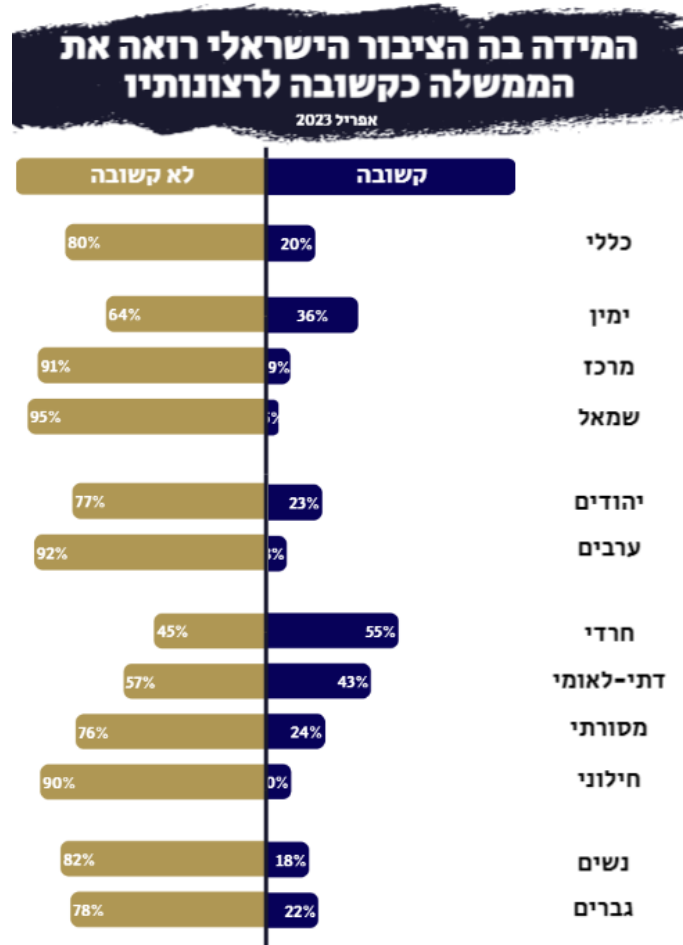
המידה בה הציבור מעריך כי הממשלה קשובה לרצונותיו נבדלת מאוד בחלוקה לגושים אידיאולוגיים. רק 5% מתומכי השמאל ו-9% תומכי המרכז ציינו כי הם סבורים שהממשלה קשובה לרצונות הציבור. זאת לעומת 36% מקרב תומכי הימין. בנוסף, ניתן לראות החודש ירידה של 9 נקודות אחוז בהערכת הציבור הימני את המידה בה הממשלה קשובה לרצונות הציבור. מאז חודש ינואר 2023, עת השבעת ממשלת הימין החדשה, מדובר בירידה של 30% בהערכת מגזר זה עד כמה הממשלה קשובה לרצונותיו (בחודש ינואר 2023 עמדה הערכה זו על 53%).

8% בלבד מהציבור הערבי סבור כי הממשלה קשובה לרצונותיו, לעומת 23% מהציבור היהודי. גם בפילוח זה ניתן לראות ירידה ביחס לחודשים האחרונים – ירידה חדה יותר בקרב הציבור היהודי – מ-30% בחודש מרץ 2023.

בכל הקשור לפילוח עפ"י רמת דתיות בציבור היהודי מתקבלת תמונה דומה לשאר מרכיבי הממד – ירידה ניכרת במידה בה מרגישים

ציבורים שונים כי הממשלה קשובה לרצונותיהם: נכון לחודש אפריל 2023 55% מהציבור החרדי ציינו כי הם מאמינים שהממשלה קשובה לרצונותיהם – מדובר בירידה של 15 נקודות אחוז ביחס לחודש קודם. ירידה ניכרת נרשמה גם בציבור הדתי לאומי – מ-56% בחודש מרץ ל-43% החודש. ירידה מתונה יותר נרשמה בקרב הציבור המסורתי, כש-24% סבורים כי הממשלה קשובה להם. הקבוצה המרגישה הכי פחות כי הממשלה קשובה לרצונותיה היא הציבור החילוני (10%).

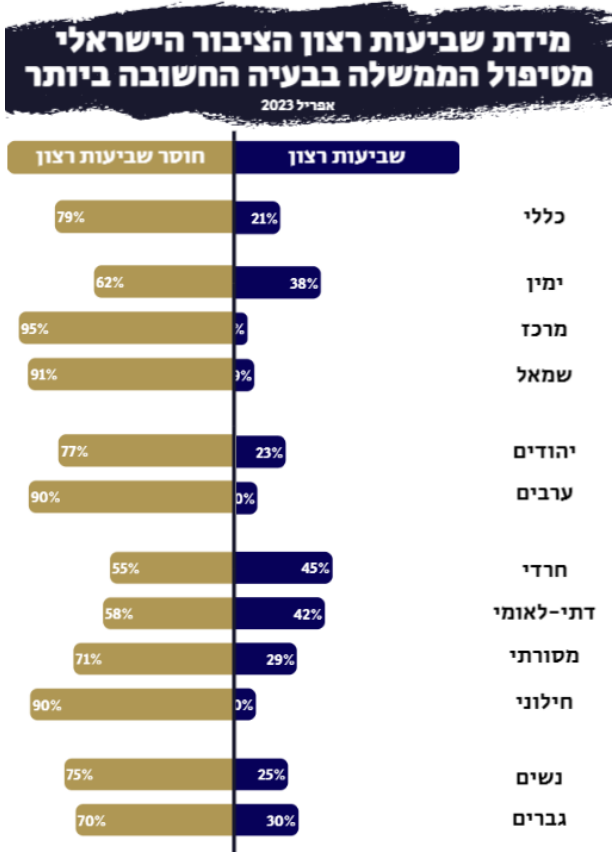
לא נמצאו הבדלים גדולים בין גברים ונשים בפילוח מגדרי. 22% מהגברים סבורים כי הממשלה קשובה לרצונותיהם, לעומת רק 18% מהנשים.

3.3 מידת שביעות רצון מטיפול הממשלה בבעיה החשובה ביותר

מידת שביעות הרצון של הציבור מטיפול הממשלה בבעיות החשובות בפניהן ניצבת המדינה (כל משיבה/ בוחר את הבעיה שהוא/היא חושבת לבעיה החשובה ביותר) נמוכה מאוד. בחודש ינואר 2023, חודש בו החלה כהונתה של הממשלה ה-37, ניתן היה לראות עליה בשביעות הרצון של הציבור ביכולת של הממשלה החדשה לטפל בבעיות החשובות לאזרחים. בחודשים האחרונים, נראה כי שביעות הרצון יורדת - בחודש אפריל 2023 **21% בלבד** מהציבור הישראלי שבעי רצון מהדרך בה הממשלה החדשה מטפלת בבעיות החשובות בפניהן ניצבת המדינה.

מפילוח עי"י **גושים אידיאולוגיים** ניתן לראות כי ממשליה הירידה ברמת שביעות הרצון בקרב תומכי הימין, מגמה שהתחילה מחודש פברואר השנה. שא שביעות הרצון מהממשלה בטיפול בבעיה החשובה ביותר, נרשם בחודש ינואר 2023, עת השבעת הממשלה עם 52% שביעות רצון. החודש, עמדה רמת שביעות הרצון בקרב תומכי הימין על 38% בלבד.

ירידה בשביעות הרצון נרשמה גם בקרב תומכי המרכז (מ-11% בחודש מרץ ל-5% החודש). 9% מתומכי השמאל הביעו שביעות רצון מטיפול הממשלה החודש (לעומת 6% בחודש מרץ).

הבדלים ברמת שביעות הרצון מטיפול הממשלה בבעיות החשובות בפניהן ניצבת המדינה נמצאו בין **יהודים וערבים**.

10% מהערבים הביעו שביעות רצון שכזו לעומת 23% מהיהודים. יש לציין, כי בעוד נרשמה ירידה בשיעור שביעות הרצון בקרב היהודים החודש (מ-31% בחודש מרץ) בקרב הערבים לא נרשם שינוי.

בפילוח לפי **מידת זתיות בקרב משיבים יהודים בלבד** נמצא כי בדומה לפילוח לפי תמיכה אידיאולוגית, נרשמת ירידה בשביעות הרצון בקרב כל הקבוצות. הירידה התלולה ביותר בשביעות הרצון מהדרך בה הממשלה מטפלת בנושא החשוב ביותר, נרשמה בקרב הציבור החרדי, רק 45% הביעו שביעות רצון בחודש אפריל, לעומת 57% שהביעו שביעות רצון בחודש מרץ 2023. מאז השבעת הממשלה מדובר בירידה של כ-30% בשביעות הרצון בקרב ציבור זה (18 נקודות אחוז). ירידה ברמת שביעות הרצון נרשמה גם בקרב הציבור המסורתי (מ-37% בחודש מרץ ל-29% החודש) ובציבור הדתי לאומי (מ-49% ל-42%). 10% בלבד מהציבור החילוני ציינו כי הם שביעיי רצון מטיפול הממשלה בבעיה החמורה ביותר (לעומת 13% בחודש קודם).

בפילוח מגדרי, נמצאו הבדלים ברמות שביעות הרצון מטיפול הממשלה בבעיות החשובות בפניהן ניצבת המדינה. **שיעור הנשים** (20%) המרוצות מהטיפול הממשלתי בבעיות הבעורות היה נמוך משיעור **הגברים** (21%).

מתודולוגיה

צוות המכון לחירות ואחריות בבית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן הכין את השאלות לסקר וניתח לאחר מכן את הנתונים.

הסקרים שנערכו בחודשים אפריל, ספטמבר ודצמבר 2022, נערכו ע"י חברת גיאוקרטוגרפיה. שאר הסקרים נערכו ע"י חברת ipanel. שתי החברות עורכות סקרים מקוונים בישראל.

השאלונים תורגמו לשפה הערבית כך שמשיבים ערבים יכולים היו לבחור אם לענות על השאלון בעברית או בערבית.

טעות דגימה	משיבים ערבים	משיבים יהודים	מספר משיבים	מועד הסקר	
2.5%	284	1,275	1,559	2022	אפריל
3.5%	150	657	807	2022	יוני
3.4%	157	665	822	2022	יולי
3.4%	158	652	810	2022	אוגוסט
2.4%	254	1,417	1,671	2022	ספטמבר
2.5%	301	1,206	1,507	2022	אוקטובר
3.5%	152	655	807	2022	דצמבר
2.6%	256	1,205	1,461	2023	ינואר
2.5%	308	1,204	1,512	2023	פברואר
2.5%	301	1,257	1,558	2023	מרץ
3.4%	160	656	816	2023	אפריל

הערה: טעות הדגימה המרבית לכלל המדגם הינה ברמת ביטחון של 95%.

המשיבים היהודים מהווים מדגם מייצג של האוכלוסייה היהודית הבוגרת בישראל, בפילוח של מגדר, קבוצות גיל, מחוז בארץ, ומידת דתיות. בנוסף, המשיבים הערבים מהווים מדגם שהינו קרוב לזה המייצג את האוכלוסייה הערבית הבוגרת בישראל בפילוח של מגדר, קבוצות גיל, מחוז בארץ, ומידת דתיות, כאשר ישנה דגימת חסר של משיבים גברים, משיבים מאזור הדרום, ומשיבים בני 40 ומעלה בקרב אוכלוסייה זו.

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה

מדד אמון הציבור ברשויות המדינה של המכון לחירות ואחריות מהווה ממוצע של מידת האמון במספר מוסדות במדינת ישראל: ממשלה, כנסת, בית המשפט העליון, ונשיא המדינה. כחלק מבניית המדד בוצעו בדיקות מהימנות פנימית (אלפא-קורנבך) לבחינת הקשר בין שאלות אלו. המהימנות הפנימית בין הנתונים בכלל הסקרים במדד זה נעה בין $\alpha_s=0.65-0.85$.

נוסח השאלות שנשאלו: "באיזו מידה יש לך אמון בכל אחד מהמוסדות הבאים?", כאשר המשיבים נדרשו לענות ביחס ל-כנסת, הממשלה, בית המשפט העליון ונשיא המדינה. אפשרויות התשובה לשאלות: 1. יש לי אמון רב מאוד, 2. יש לי אמון רב, 3. יש לי אמון מועט, 4. כלל אין לי אמון, 5. לא יודעת.

בפועל, כדי ליצור את המדד הורדנו את תשובות ה-לא יודעת ויצרנו ממוצע של המשיבים ש"נתנו אמון" - ענו על אחת משתי האופציות הראשונות - בכל אחת מהמוסדות).

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק

מדד אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק של המכון לחירות ואחריות מהווה ממוצע של מידת האמון ברשויות החוק במדינת ישראל: משטרת ישראל, בית המשפט העליון והיועץ/ת המשפטי/ת לממשלה.

כחלק מבניית המדד בוצעו בדיקות מהימנות פנימית (אלפא-קורנבך) לבחינת הקשר בין שאלות אלו. המהימנות הפנימית בין הנתונים בכלל הסקרים במדד זה נעה בין $\alpha_s=0.74-0.81$

נוסח השאלות שנשאלו: "באיזו מידה יש לך אמון בכל אחד מהמוסדות הבאים?", כאשר המשיבים נדרשו לענות ביחס למשטרת ישראל, בית המשפט העליון והיועץ/ת המשפטי/ת לממשלה.

אפשרויות התשובה לשאלות: 1. יש לי אמון רב מאוד, 2. יש לי אמון רב, 3. יש לי אמון מועט, 4. כלל אין לי אמון, 5. לא יודע/ת.

בפועל, כדי ליצור את המדד הורדנו את תשובות ה-לא יודע/ת ויצרנו ממוצע של המשיבים ש"נתנו אמון" – ענו על אחת משתי האופציות הראשונות - בכל אחת מהמוסדות.

מדד שביעות-רצון הציבור מהממשלה ומתפקודה

מדד שביעות-רצון הציבור מהממשלה ותפקודה של המכון לחירות ואחריות מהווה ממוצע של מידת האמון שרוחש הציבור לממשלה, שביעות הרצון מהממשלה, הערכה עד כמה היא קשובה לציבור ומידת שביעות-רצון הציבור מטיפול הממשלה בבעיות החשובות הניצבות בפני המדינה.

כחלק מבניית המדד בוצעו בדיקות מהימנות פנימית (אלפא-קורנבך) לבחינת הקשר בין שאלות אלו. המהימנות הפנימית בין הנתונים בכלל הסקרים במדד זה נעה בין $\alpha_s=0.7-0.8$.

נוסח השאלות שנשאלו:

1. באיזו מידה יש לך אמון בממשלה?
אפשרויות תשובה: 1. יש לי אמון רב מאוד, 2. יש לי אמון רב, 3. יש לי אמון מועט, 4. כלל אין לי אמון, 5. לא יודע/ת.
  2. מה רמת שביעות הרצון שלך מתפקוד הממשלה?
אפשרויות תשובה: 1. מרוצה מאוד, 2. מרוצה, 3. לא מרוצה, 4. מאוד לא מרוצה, 5. לא יודע/ת.
  3. איזה ציון היית נותן/ת לממשלה בטיפול בבעיה החשובה ביותר שניצבת בפני המדינה כיום? מ-0 (נמוך) עד 10 (גבוה).
- * כל משיב/ה התבקש/ה לציין את הבעיה החשובה ביותר לדעתו/ה, איתה מתמודדת המדינה, ולאחריה נשאל לגבי הערכתו בדבר הציון לממשלה בטיפול בבעיה זו.
4. באיזו מידה את/ה מסכים/ה או לא מסכים/ה עם הטענה הבאה: "הממשלה קשובה לבעיות הציבור?"
אפשרויות תשובה: 1. מאוד מסכים, 2. מסכים, 3. לא מסכים, 4. מאוד לא מסכים, 5. לא יודע/ת.